Lesnícky časopis – Forestry Journal
ročník 55, číslo 1, 2009, s. 101–104

Správy – *Reports*

Lesnícka typológia a zisťovanie stavu lesa vo väzbe na trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov

V dňoch 2. až 3. decembra 2009 sa v NLC Zvolen konal medzinárodný odborný seminár pod názvom *Lesnícka typológia a zisťovanie stavu lesa vo väzbe na trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov*. Toto podujatie sa uskutočnilo už ako prvé oficiálne pokračovanie úspešného vlaňajšieho tzv. 0. skúšobného ročníka stretnutia vedcov, odborných pracovníkov a praktikov pracujúcich v príslušných odboroch.

Seminár zorganizoval odbor komplexného zisťovania stavu lesa z Ústavu lesných zdrojov a informatiky Národného lesníckeho centra vo Zvolene. Na tento oficiálne prvý ročník prijali pozvanie naši českí kolegovia z Ústavu hospodárskej úpravy lesov Dr. Ing. Jaromír Macků, Ing. Václav Zouhar. Ďalej sa ho zúčastnil doc. Ing. Jiří Viewegh, CSc., z fakulty lesníckej a environmentálnej pražskej ČZU a zastúpená bola aj Brnenská lesnícka a drevárska fakulta MZU doc. Ing. Zdeněk Ambros, CSc. a Ing. Michal Friedl. Vďaka ich účasti môžeme o tomto ročníku hovoriť ako o medzinárodnom.

Z domácich vedeckých kapacít sa aktívne zúčastnili prof. Ing. Štefan Šmelko, DrSc., prof. Ing. Vladimír Čaboun, CSc., doc. Ing. Eva Križová, PhD., Ing. Karol Ujházy, PhD., Dr. Tomáš Bucha, Ing. Peter Fleischer, PhD., Ing. Jozef Vladovič, PhD., Ing. Ján Merganič, PhD., a ďalší vedeckí a odborní pracovníci z pracovísk NLC - Lesníckeho výskumného ústavu Zvolen a Ústavu lesných zdrojov a informatiky a centrálneho lesníckeho laboratória.

Pozvanie prijali zástupcovia Ústredia a ďalších odborných pracovísk ŠOP, zástupca generálneho riaditeľstva ŠL v Banskej Bystrici, zástupcovia TU vo Zvolene, výskumnej stanice ŠL TANAP-u a zástupca NLC – Ústavu hospodárskej úpravy lesov Zvolen.

Podujatie otvoril generálny riaditeľ NLC doc. Ing. Jozef Konôpka, CSc. Po ňom sa účastníkom prihovoril riaditeľ Ústavu lesných zdrojov a informatiky Ing. Igor Morong. Podujatie sa konalo v plne obsadenej zasadačke NLC s kapacitou 65 miest. Záujem o podujatie bol vyšší ako dovoľovala kapacita miestnosti.

Cieľom podujatia bola výmena poznatkov medzi pracovníkmi vedy, odborných pracovísk a praktickými realizátormi komplexného zisťovania stavu lesa. Vzhľadom na súčasnú pracovnú náplň nedávno konštituovaného odboru sa vymenili poznatky, načrtli vízie o ďalšom smerovaní výskumu a vývoja v oblastiach lesníckej typológie, monitoringu stavu lesných ekosystémov, tvorbe rámcového plánovania a modelov hospodárenia, mapovania biotopov európskeho a národného významu a monitorovaní ich stavu. Na záver prvého dňa seminára sa uskutočnilo aj odborno-náučné večerné posedenie pri premietaní záberov a pútavom výklade Ing. Viliama Flachbarta o troch východoslovenských lesných oblastiach a jednej „stepnej" z Maďarska (Hortobágy). Na záver prvého dňa bol ešte premietnutý dokumentárny film o vedcovi, politikovi A. K. Cajanderovi (zakladateľovi fínskej typologickej školy), ktorý sme získali na inom seminári od fínskych účastníkov.

Celkovo na seminári odznelo 24 odborných prezentácií a bolo prezentovaných 5 posterov. Zo seminára bude vydané CD s prezentáciami a zborníkom abstraktov, prípadne aj príspevkov Rizman, I. (Ed): Lesnícka typológia a zisťovanie stavu lesa vo väzbe na trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov. Zborník príspevkov a prezentácií z odborného seminára konaného 2.–3. 12. 2008 v NLC vo Zvolene v elektronickej forme na CD ROM-e. NLC Zvolen, 2008, ISBN 978 – 80 – 8093 – 071 – 4.

Účastníci seminára pri jeho ukončení prijali tieto závery, ktoré odrážajú najpálčivejšie prezentované odborné okruhy:

Veľký počet účastníkov seminára (účasť aj z ČR) a ich rôznorodé odborné zameranie potvrdili zvyšujúci sa záujem o problematiku KZSL z viacerých oblastí lesníckej vedy, výskumu, praxe a ochrany prírody.

Obsahové zameranie prednesených referátov preukázalo interdisciplinárny prístup k riešeniu aktuálnych problémov lesníckej typológie a ekológie.

Účastníci seminára konštatujú, že lesnícka typológia a vývoj nových metód zisťovania stavu lesov sú nevyhnutným predpokladom pre racionálne trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov. Rámcové plánovanie a modely hospodárenia sú jediným efektívnym nástrojom štátu, pomocou ktorého sa realizuje riadenie vývoja lesných zdrojov. Preto účastníci seminára navrhujú:

- Zvyšovať kvalitu typologického mapovania a podporovať využívanie kvantitatívnych metód vo všetkých prácach KZSL.
- Pri realizácii špecifických úloh (napr. hodnotenie stavu lesných biotopov a i.) uplatňovať metodické postupy úspešne overené v pokusných objektoch odboru KZSL a spolupracujúcich pracovísk.
- Metodicky pripraviť a prakticky overiť nové varianty KZSL.
- Zabezpečiť zhodnotenie výsledkov z doterajších etáp lesníckeho typologického mapovania, stabilizovať a presnejšie charakterizovať jednotky lesníckej typológie tak, aby boli využiteľné pre vedu a hlavne prax (doplnenie databázy TRP, publikácia mapových výstupov na webe a vydanie publikácie o lesných typoch Slovenska, nakoľko posledné vydanie bolo zrealizované v r. 1972).
- Prehodnotiť systém rámcového plánovania z pohľadu jeho komplexnosti a racionálnosti jeho tvorby a využiteľnosti v praxi.
- Zaviesť oblastný systém zisťovania údajovej bázy pre tvorbu oblastných plánov rozvoja lesov.
- Podporovať náučno-odborné podujatia, školenia pre objektívne zisťovanie a hodnotenia stavu lesa.
- Podporiť vývoj a prevádzku permanentného monitoringu spoločensky významných oblastí (napr. chránených území) aplikáciou moderných matematicko-štatistických metód a DPZ, GIS.
- Pokračovať v organizovaní odborných seminárov s tematikou KZSL.

Pre realizáciu vyššie uvedených úloh je potrebné stabilizovať pracovný tím odborníkov v tejto oblasti (jeho jasným a účelným organizačným vyčlenením) a zabezpečiť pre ich činnosť zodpovedajúce finančné krytie.

Ivor Rizman
Národné lesnícke centrum – Ústav lesných zdrojov a informatiky Zvolen
Bôrická 107
SK–010 01 Žilina